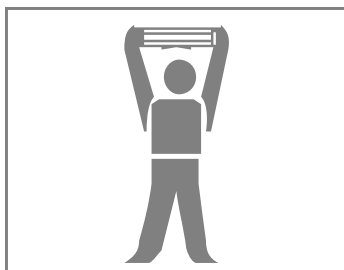

**Волинський національний університет
імені Лесі Українки
Кафедра фізичної терапії та ерготерапії**

СУЧАСНІ ОЗДОРОВЧО-РЕАБІЛІТАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ

**Матеріали I Регіональної науково-практичної
конференції молодих учених**

Випуск 10

Луцьк – 2020

С 91
УДК 796 (05)

Свідомство про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації:
серія КВ № 14690-3661Р видане 21.05.2008 р.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Андрійчук О.Я	– доктор наук з фізичного виховання та спорту,
професор (голова редакційної колегії)
Сітовський А.М.	– кандидат наук з фізичного виховання та спорту,
доцент (відповідальний секретар редакційної колегії)
Валецький Ю.М.	– доктор медичних наук, професор
Колесник Г.В.	– доктор медичних наук, професор
Цюпак Т.Є.	– кандидат педагогічних наук, доцент
Якобсон О.О.	– кандидат медичних наук, доцент
Усова О.В.	– кандидат біологічних наук, доцент
Лавринюк В.Є.	– кандидат медичних наук, доцент
Сергеев В.М.	– кандидат медичних наук, доцент
Тучак А.М.	– кандидат педагогічних наук, доцент
Грейда Н.Б.	– кандидат педагогічних наук, доцент
Ульяницька Н.Я.	– кандидат біологічних наук
Гайдучик П.Д.	– кандидат психологічних наук

Сучасні оздоровчо-реабілітаційні технології : матеріали I Регіональної науково-практичної конференції молодих учених / ВНУ ім. Лесі Українки, каф. фіз. терапії та ерготерапії ; редкол.: О. Я. Андрійчук [та ін.]. – Луцьк, 2020. – Вип. 10. – 111 с.

У збірнику вміщено тези доповідей, що висвітлюють сучасні технології оздоровчої та реабілітаційної роботи з різними категоріями населення.

Збірник розрахований на фізичних терапевтів, аспірантів, магістрантів й студентів галузі знань «Охорона здоров'я».

*Видається за рішенням кафедри фізичної терапії та ерготерапії
(протокол № 5 від 28 грудня 2020 року).*

ЗМІСТ

<i>Грейда Наталія, Вуйцик Віталій</i> ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ ПРИ КІФОЛОРДОТИЧНІЙ ПОСТАВІ У ДІТЕЙ СЕРЕДНЬОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	7
<i>Ульяницька Наталія, Гарбарчук Віталій</i> ОСОБЛИВОСТІ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ХВОРИХ ІШЕМІЧНОЮ ХВОРОБОЮ СЕРЦЯ НА САНАТОРНОМУ ЕТАПІ ВІДНОВНОГО ЛІКУВАННЯ.....	9
<i>Гупік Марія, Усова Оксана</i> ОСОБЛИВОСТІ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ПРИ ГІПОТОНІЇ	11
<i>Зінченко Руслан</i> ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ ТА СЕРЦЕВА РЕАБІЛІТАЦІЯ У ПАЦІЄНТІВ З СЕРЦЕВО-СУДИННИМИ ЗАХВОРЮВАННЯМИ.....	13
<i>Івашиків Марія, Кондзерська Вероніка</i> ЗАСТОСУВАННЯ ЗАСОБІВ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ПРИ ХРОНІЧНИХ ОБСТРУКТИВНИХ ЗАХВОРЮВАННЯХ ЛЕГЕНЬ	17
<i>Капризова Надія</i> АМБУЛАТОРНА ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ ПРИ ОСТЕОХОНДРОЗІ ПОПЕРЕКОВОГО ВІДДІЛУ ХРЕБТА	19
<i>Карпук Юлія, Якобсон Олена</i> ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ ПРИ АРТЕРІАЛЬНІЙ ГІПЕРТЕНЗІЇ II СТАДІЇ.....	22
<i>Ульяницька Наталія, Міщук Діана</i> ОСОБЛИВОСТІ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ПАЦІЄНТІВ ПІСЛЯ АРТРОСКОПІЇ КОЛІННОГО СУГЛОБА У ВІДНОВНОМУ ПЕРІОДІ	24
<i>Цюпак Тетяна, Німчук Ольга</i> ВПЛИВ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ НА ПСИХОМОТОРНИЙ РОЗВИТОК ДІТЕЙ З СИНДРОМОМ ДАУНА.....	26
<i>Ульяницька Наталія, Ознамець Наталія</i> ОСОБЛИВОСТІ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ОСІБ З ТРАВМАТИЧНИМ УШКОДЖЕННЯМ ГОЛОВНОГО МОЗКУ НА ЕТАПІ ВІДНОВНОГО ЛІКУВАННЯ.....	28
<i>Грейда Наталія, Остролуцька Діана</i> ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ ПРИ НЕЙРОЦИРКУЛЯТОРНІЙ ДИСТОНІЇ У ЖІНОК ЗРІЛОГО ВІКУ	30
<i>Пахнюк Наталія, Грицай Оксана</i> ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ ДЛЯ ВІДНОВЛЕННЯ ХОДЬБИ В ОСІБ ПІСЛЯ ІНСУЛЬТУ	33

Грейда Наталія, Первов Валерій ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ ПРИ ТРАВМАТИЧНИХ УШКОДЖЕННЯХ ШИЙНОГО ВІДДІЛУ ХРЕБТА У ЮНАКІВ ТА ДІВЧАТ 18-19 РОКІВ.....	35
Приймачук Владислав, Якобсон Олена ЕФЕКТИВНІСТЬ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ПРИ ОСТЕОАРТРОЗІ КУЛЬШОВОГО СУГЛОБУ	37
Роман Уляна ПРОБЛЕМА ВЕГЕТАТИВНИХ ДИСФУНКЦІЙ У ПІДЛІТКОВОМУ ВІЦІ	39
Трохимчук Олена ЕФЕКТИВНІСТЬ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ПРИ ВІДНОВЛЕННІ ФУНКЦІЇ ВЕРХНЬОЇ КІНЦІВКИ ХВОРИМ, ЩО ПЕРЕНЕСЛИ ІШЕМІЧНИЙ ІНСУЛЬТ У РАННЬОМУ ВІДНОВНОМУ ПЕРІОДІ	41
Троць Олена, Якобсон Олена ПІДХОДИ ДО ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ПАЦІЄНТІВ З ХРОНІЧНИМИ ОБСТРУКТИВНИМИ ЗАХВОРЮВАННЯМИ ЛЕГЕНЬ	43
Усова Оксана, Чех Олена ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОЦЕСУ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ДЛЯ ПАЦІЄНТІВ З НЕПОВНОЮ ТРАВМОЮ СПИННОГО МОЗКУ	46
Грейда Наталія, Шеремета Марія КОРЕКЦІЯ ФІЗИЧНОГО СТАНУ ГЛУХИХ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ КІНЕЗІОТЕРАПІЇ	48
Грейда Наталія, Юхимук Вадим КОРЕКЦІЯ ПОКАЗНИКІВ МОРФОФУНКЦІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ТА РУХОВОЇ ФУНКЦІЇ ПРИ ЦЕРЕБРАЛЬНОМУ ПАРАЛІЧІ У ПІДЛІТКІВ ЗАСОБАМИ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ	50
Чурпій Ігор, Голод Наталія, Янів Олеся, Федорівська Леся, Куравська Юлія, Тудоси Василина ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ЗАСВОЄННЯ СТУДЕНТАМИ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК З ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ТА ЕРГОТЕРАПІЇ	52
Дутчак Юрій, Томчишена Наталія ОСОБИСТІСНІ ЧИННИКИ ЕФЕКТИВНОЇ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СПОРТИВНОГО МЕНЕДЖЕРА	54
Ризак Володимир, Квіквінія Палміра ОСОБЛИВОСТІ МОТИВАЦІЇ ДОСЯГНЕННЯ У ЛЮДСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	59
Квасниця Олег, Щеглюк Роман РОЗВИТКОК ВИТРИВАЛОСТІ ЮНИХ ЛЕГКОАТЛЕТІВ, ЯКІ СПЕЦІАЛІЗУЮТЬСЯ У БІГУ НА ДОВГІ ДИСТАНЦІЇ	61

Сахарук Любомир КЛІНІКО - ПСИХОПАТОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РЕКУРЕНТНОГО ДЕПРЕСИВНОГО РОЗЛАДУ	66
Камалян Ерік, Гайдучик Петро ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ ПРИ ВЕРТЕБРОГЕННОМУ ОСТЕОХОНДРОЗІ	67
Ніколайчук Андрій, Гайволя Руслан ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ ПРИ АРТРОЗІ КОЛІННОГО СУГЛОБА	70
Конончук Надія, Тучак Анатолій ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ ПРИ ПЕРЕЛОМАХ СТЕГНОВОЇ КІСТКИ	72
Бойковська Вікторія ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ЛІКУВАЛЬНОЇ ГІМНАСТИКИ ВАГІТНИМ	74
Димидюк Антон, Тучак Олег ОРГАНІЗАЦІЯ РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ ДІТЕЙ З НАДЛИШКОВОЮ МАСОЮ ТІЛА ТА ОЖИРІННЯМ	76
Ліщина Олена, Мельничук Вікторія ВПЛИВ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ НА ПОКАЗНИКИ САМОПОЧУТТЯ, АКТИВНОСТІ ТА НАСТРОЮ НАРКОЗАЛЕЖНИХ ОСІБ	79
Олійник Сергій, Андрійчук Ольга ОРГАНІЗАЦІЯ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ПРИ КОРОНАВІРУСНІЙ ХВОРОБІ	81
Пантелєєв Владислав КОРЕКЦІЙНА АНІМАЛОТЕРАПІЯ ПРИ ПОРУШЕННЯХ М'ЯЗОВОГО ТОНУСУ	83
Сава Марія-Марта ВЕРБАЛЬНІ ТА ТАКТИЛЬНІ МЕТОДИ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ НЕДОНОШЕНИХ ДІТЕЙ	85
Андрійчук Богдан РЕАКЦІЯ КАРЦИНОМИ МОЛОЧНОЇ ЗАЛОЗИ НА НЕОАД'ЮВАНТНУ ПОЛІХІМІОТЕРАПІЮ	87
Головерса Олена, Грицай Оксана ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ ПРИ ХВОРОБІ ПАРКІНСОНА	89
Лойко Ірина ВПЛИВ ЗАСОБІВ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ НА ФІЗИЧНИЙ РОЗВИТОК ТА ГОСТРОТУ ЗОРУ ДІТЕЙ 9-10 РОКІВ З КОРОТКОЗОРИСТІЮ	91
Сітовський Андрій, Савчук Ігор, Слюсар Аліна, Олійник Яна ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ РЕЗЕРВ СЕРЦЯ ТА ФІЗИЧНА ПРАЦЕЗДАТНІСТЬ ПІДЛІТКІВ 12-14 РОКІВ РІЗНИХ МЕДИЧНИХ ГРУП	94

Цюпак Тетяна, Вронський Михайло ВПЛИВ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ НА МОРФО-ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ СТАН ПІДЛІТКІВ ІЗ СКОЛІОЗОМ І-ІІ СТУПЕНЯ.....	96
Грейда Наталія, Ютовець Іван ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ ПРИ ТРАВМАХ ГОМІЛКОВОСТОПНОГО СУГЛОБУ У ФУТБОЛІСТІВ.....	99
Костишин Денис ФІЗИЧНА ПРАЦЕЗДАТНІСТЬ ТА ПІДГОТОВЛЕНІСТЬ ЮНИХ ФУТБОЛІСТІВ НА РІЗНИХ ЕТАПАХ БІОЛОГІЧНОГО РОЗВИТКУ	101
Бойчук Вікторія ВПЛИВ ЗАНЯТЬ ОЗДОРОВЧОЇ АЕРОБІКИ НА ПРАЦЕЗДАТНІСТЬ ТА РУХОВИЙ РОЗВИТОК ДІВЧАТ-ПІДЛІТКІВ.....	104
Воловник Олександр РОЗВИТОК СИЛОВОЇ ВИТРИВАЛОСТІ В АТЛЕТИЧНІЙ ГІМНАСТИЦІ З УРАХУВАННЯМ МОРФОЛОГІЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ.....	106
Гарбарець Олена РЕАКЦІЯ СИСТЕМИ ДИХАННЯ НА СИЛОВІ НАВАНТАЖЕННЯХ У ЮНАКІВ 15-17 РОКІВ	108

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

Андрійчук Богдан.....	87	Німчук Ольга.....	26
Андрійчук Ольга.....	81	Ознамець Наталія.....	28
Бойковська Вікторія.....	74	Олійник Сергій.....	81
Бойчук Вікторія	104	Олійник Яна.....	94
Воловник Олександр	106	Остролуцька Діана.....	30
Вронський Михайло.....	96	Пантелєєв Владислав.....	83
Вуйцик Віталій.....	7	Пахнюк Наталія.....	33
Гайволя Руслан.....	70	Первов Валерій.....	35
Гайдучик Петро.....	67	Приймачук Владислав.....	37
Гарбарець Олена	108	Ризак Володимир.....	59
Гарбарчук Віталій.....	9	Роман Уляна.....	39
Головерса Олена.....	89	Сава Марія-Марта.....	85
Голод Наталія.....	52	Савчук Ігор.....	94
Грейда Наталія.....	8, 30, 35, 48, 50, 99	Сахарук Любомир.....	66
Грицай Оксана.....	32, 89	Сітовський Андрій.....	94
Гупік Марія.....	11	Слюсар Аліна.....	94
Димидюк Антон.....	76	Томчишена Наталія.....	54
Дутчак Юрій.....	54	Трохимчук Олена.....	41
Зінченко Руслан.....	13	Троць Олена.....	43
Івашків Марія.....	17	Тудоси Василина.....	52
Камалян Ерік.....	67	Тучак Анатолій.....	72
Капризова Надія.....	19	Тучак Олег.....	77
Карпук Юлія.....	22	Ульяницька Наталія.....	9, 24, 28
Квасниця Олег.....	61	Усова Оксана.....	11, 46
Квіквінія Палміра.....	59	Федорівська Леся.....	52
Кондзерська Вероніка.....	17	Цюпак Тетяна.....	26, 96
Конончук Надія.....	72	Чех Олена.....	46
Куравська Юлія.....	52	Чурпій Ігор.....	52
Костишин Денис	101	Шеремета Марія.....	48
Ліщина Олена.....	79	Щеглюк Роман.....	61
Лойко Ірина.....	91	Юхимук Вадим.....	50
Мельничук Вікторія.....	79	Ютовець Іван.....	98
Міщук Діана.....	24	Якобсон Олена.....	22, 37, 43
Ніколайчук Андрій.....	70	Янів Олеся.....	52

4. Фещенко Ю. И. Хроническое обструктивное заболевание лёгких / Ю. И. Фещенко, Л. А. Яшина // ДОКТОР. – 2004. – № 2. – С. 27–30.

5. Хронічне обструктивне захворювання легень: етіологія, патогенез, класифікація, діагностика, терапія (проект національної угоди) / Ю. І. Фещенко [та ін.] // Український пульмонологічний журнал. – 2013. – № 3. – С. 7–12. – Додаток.

6. Güell Rous M.R., Sociedad Española de Neumología y Cirugía Torácica (SEPAR). Pulmonary rehabilitation. Sociedad Española de Neumología y Cirugía Torácica (SEPAR). *Arch Bronconeumol.* 2014 Aug; 50(8):332-44. English, Spanish. doi:10.1016/j.arbres.2014.02.014. Epub 2014 May 17. PMID: 24845559.

7. Yang I.A. COPD-X Australian and New Zealand guidelines for the diagnosis and management of chronic obstructive pulmonary disease: 2017 update / Yang I.A., Brown J.L., George J., Jenkins S., McDonald C.F., McDonald V.M., Phillips K., Smith B.J., Zwar N.A., Dabscheck E. // *Med J Aust.* – 2017. – 207(10). – S. – 436-442. doi:10.5694/mja17.00686. PMID: 29129177.

— — — —

Капризова Надія

АМБУЛАТОРНА ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ ПРИ ОСТЕОХОНДРОЗІ ПОПЕРЕКОВОГО ВІДДІЛУ ХРЕБТА

Волинський національний університет імені Лесі Українки

Вступ. Остеохондроз хребта є одним з найбільш розповсюджених дегенеративно-дистрофічних захворювань опорно-рухового апарату, що ведуть до тимчасової втрати працездатності та зниження якості життя людей різного віку. На жаль, ця проблема не втрачає актуальності по цей день. Кількість хворих на поперековий остеохондроз в останні роки нестримно збільшується. За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ), від остеохондрозу хребта страждають 40-80 %, серед яких не тільки люди похилого віку, а й зовсім молоді [1]. Питома вага клінічних неврологічних проявів остеохондрозу хребта серед захворювань периферійної нервової системи становить 67–95 %. Окрім цього, рентгенологічні та клінічні ознаки остеохондрозу на сьогодні нерідко діагностують у підлітків 12-15 років [2].

На даний час принципи загальноприйнятого лікування, які здебільшого використовують медикаментозне лікування, призводять до заліковування хвороби. Тому необхідно переглянути нові підходи фізичної терапії для комплексного впливу на організм хворих на остеохондроз.

Дані останніх років показали, при лікуванні та профілактиці остеохондрозу, потрібно використовувати комплексний підхід до фізичної терапії [3]. При лікуванні остеохондрозу поперекового відділу хребта все частіше використовуються немедикаментозні засоби лікування, такі як:

кінезіотерапія, лікувальний масаж, фізіотерапія, гідрокінезіотерапія. Потрібно визначити як раціонально використовувати всі ці методи, залежно від клінічних симптомів, форми захворювання для ефективного зняття больового синдрому та покращення якості життя пацієнтів [4; 5].

Мета роботи – науково обґрунтувати та створити комплексну програму фізичної терапії для хворих з поперековим остеохондрозом на амбулаторному етапі задля відновлення нормального функціонування опорно-рухового апарату. Визначити вплив і ефективність створеної програми фізичної терапії на організм хворих.

Завдання роботи:

1. На підставі вивчення й аналізу джерел сучасної спеціальної літератури розглянути існуючі підходи до призначення засобів фізичної терапії хворим з остеохондрозом поперекового відділу хребта;
2. Розробити програму фізичної терапії для хворих з остеохондрозом поперекового відділу хребта на амбулаторному етапі лікування та навести особливості спеціальних фізичних вправ;
3. Дослідити вплив різних видів фізичної терапії на стан хворих та узагальнити досвід застосування різних методів фізичної терапії.

Об’єкт – фізична терапія при остеохондрозі поперекового відділу хребта.

Предмет дослідження – комплекс заходів фізичної терапії у хворих з остеохондрозом поперекового відділу хребта.

Практичне значення отриманих результатів. Амбулаторна фізична терапія для осіб з остеохондрозом поперекового відділу хребта. Були проведені такі методи фізичної терапії: кінезіотерапія, масаж та фізіотерапія. В результаті у хворих зменшилась біль та покращилась їх життєдіяльність. Фізична терапія здійснювалась на базі комунального підприємства «Луцький центр первинної медичної допомоги» № 1 у відділенні – «Центр реабілітації учасників бойових дій» в умовах амбулаторного лікування.

Методи дослідження: 1. Теоретичний аналіз і узагальнення літературних джерел. 2. Медико-біологічні методи дослідження морфо-функціонального стану організму. 3. Математично-статистичні методи.

Результати дослідження. Після проведеної програми фізичної терапії у хворих на остеохондроз поперекового відділу хребта показники дослідження функціонального стану, а саме:

1. Візуальна аналогова шкала (ВАШ) Visual Analogue Scale;
2. ММТ (Мануально-м’язовий тест);
3. Поза Ромберга;
4. Симптом Ласега (E. Ch. Lasegue)

покращилися, це було виявлено на практиці та за допомогою медичної статистики, а саме програми статистичного підрахунку MedStat.

Висновки. Аналіз сучасної науково-методичної літератури показав, що остеохондроз поперекового відділу хребта залишається важливою медико-соціальною проблемою і є одним з найбільш розповсюджених дегенеративно-дистрофічних захворювань опорно-рухового апарату. Він уражає людей будь-

якого віку й професії. Фізичні вправи грають провідну роль у профілактиці остеохондрозу хребта [5]. Згідно з проведеними дослідженнями, фізична терапія включала в себе: кінезіотерапію, лікувальний масаж, фізіотерапію. Вибір комплексу терапевтичних методів ґрунтувався на індивідуальному підході залежно від: стадії захворювання, локалізації, інтенсивності больового синдрому, характеру та ступеня неврологічних розладів, віку і супутньої патології. Застосування розробленої комплексної програми фізичної терапії викликало позитивні зміни в загальному стані хворих, що свідчить про поліпшення функціонального стану опорно-рухового апарату, серцево-судинної та м'язової систем; також даний метод скоротив строки непрацездатності, підвищив загальну працездатність хворих, сприяв більш повному відновленню функцій хребта.

Тому, за допомогою комплексного і професійного підходу до фізичної терапії можна не лише чинити опір остеохондрозу, але й успішно його лікувати.

Список використаних джерел

1. Краснояружський А. Г. Комплексна фізична реабілітація хворих при попереково-крижовому остеохондрозі хребта / А. Г. Краснояружський, Н. Г. Гасанов, К. В. Омеляненко // Фізична реабілітація та рекреаційно-оздоровчі технології. – 2016. – № 2. – С. 41–42.
2. Реабілітація хворих на остеохондроз хребта / Д. В. Попович [та ін.] // Здобутки клінічної і експериментальної медицини. – 2017. – № 4. – С. 74–77.
3. Пишна Ю. В. Методика лікувальної гімнастики при остеохондрозі поперекового відділу хребта у людей похилого віку [Електронний ресурс] / Ю. В. Пишна, Я. М. Копитіна, Ю. Б. Арешина // Здоров'я людини в сучасному культурно-освітньому просторі : матеріали І Всеукр. заочної наук.-практ. інтернет-конф., 22 берез. 2018 р. / МОН України, Сум. Держ. пед. ун-т імені А. С. Макаренка ; [редкол.: Ю. О. Лянной та ін.]. – Суми, 2018. – С. 154–159. – Режим доступу: <http://repository.sspu.sumy.ua/handle/123456789/5782>
4. Реабілітація пацієнтів з захворюваннями нервової системи : навч.-метод. посіб. для магістрів медицини IV курсу мед. ф-ту закл. вищої освіти III-IV рівня акредитації по спеціальності «Медицина» кваліфікації професійної «Лікар» / О. А. Козьолкін, І. В. Візір, М. В. Сікорська, О.В. Лапонов. – Запоріжжя : ЗДМУ, 2019. – 110 с.
5. Андрійчук О. Я. Інструментальні дослідження у фізичній терапії осіб з деформаціями опорно-рухового апарату / О. Я. Андрійчук, Т. Є. Цюпак, А. М. Сітовський // Innovative development of science and education. Abstracts of the 2nd International scientific and practical conference. – Athens, Greece : ISGT Publishing House, 2020. – P. 92–95.